

LUPAĆ (10) *vb impf*

inf łupać (1). ◇ *praes 1 sg* łupam (4). ◇ *praet 3 sg f* łupała (2). ◇ *3 sg n* łupało (1). ◇ *3 pl m pers* łupali (1). ◇ *part praes act* łupając (1).

Sł stp brak, Cn notuje, Linde XVII (z Cn) – XVIII w.

1. *Rozdrabniać, dzielić na mniejsze kawałki; findere Calag, Calep, Cn; profindere, scindere Calep, Cn; diffindere, discindere, assulose frangere, hiulcare, secare Cn* (8) : Lupać. Szczepać. Findere cuneis. Calag 455b; Scindo — Rzezę łupam. Calep 954a, 419b, 533b, 855a.

łupać czym co (1): [Gwido ujźrzał małpę na drzewie] áno zębami gąłężie łupała tedy Gwido krom pracy nákladźy drev ná osła wrocił łie ku domu. *HistRzym* 68.

Zwrot: »łupać drwa, drzewo« = secare arborem Cn [szyk zmienny] (2): *HistRzym* 69v; A ielliby łupaiąc óno drzewo iáka trzalká wypádła/ álbo łęk/ włóż to zásię skąd wypádło *Strum* G.

2. *Odrywać, odłupywać [co z czego]* (1) : Ludzye potym [...] chodzili do tego okrętu/ [á] łupali łmołę z niego/ którą był okręt poklił zwirzchu y wewnątrz na pámiątkę potopu. *BielKron* 5v.

3. *lek. Sprawiać pulsujący ból, rwać [kogo]* (1) : przyložże [on popiół] ná ono mieřtce gdzie łupanie małz/ á niechay ná nim ták długo áż będzie ładzél/ themu ładzelowi nieday łye goić zá długi czás/ ábowiem ropą wyniść musi/ tho co ćie wewnątrz łupało. *SienLek* 130.

Synonimy: 1. dzielić, kruszyć, łamać, rębać, rzezać, szczepać; 3. boleć, drażnić, dokuczać.

Formacje współrdzenne cf ŁUPIĆ.

Cf ŁUPAJĄCY, ŁUPANIE, ŁUPANY